

Vrij, Onverveerd Het Parool

Risicovol Westelijk Havengebied krijgt eigen blusteam

[Zeer grote brand in het magazijn van kringloopbedrijf Rataplan, 18 september 2017. Herstel van de schade duurde een half jaar © Michel van Bergen](#)

Een nieuwe brandweerkazerne in het Westelijk Havengebied moet de risico's op een ramp flink verkleinen. Bedrijven betalen mee aan de speciale blusdienst voor industriële branden.

Door: Ruben Koops 30 augustus 2018, 12:12

In 2017 was het zeker 10 keer raak in het Westelijk Havengebied. Grote branden, chemische lekkages of andere calamiteiten troffen meerdere bedrijven in Westpoort, soms met afsluiting van omliggende snelwegen tot gevolg. Volgens de Rekenkamer was er vorig jaar sprake van een verdubbeling van het aantal incidenten vergeleken met 2016, reden om een onderzoek te starten. Dit jaar staat de teller op vier. In het voorjaar wéér een brand bij een recyclingbedrijf met een enorme rookpluim die in de hele regio zichtbaar was, en twee weken geleden een brand in de Nuoncentrale op 70 meter hoogte.

Het lijkt heel wat, maar een kleine nuance is op z'n plaats. Want een 'grote brand' in Westpoort betekent niet direct een enorme ramp, vertelt verantwoordelijk brandweerofficier Mark van Barreveld.

Hoger risicoprofiel

"Alles is groter in het havengebied; een brand in een berg afval veroorzaakt al snel een grote hoeveelheid rook waar meer brandweerauto's voor nodig zijn. Voor de Amsterdammers is een keukenbrand in de Pijp of de Jordaan vaak gevaarlijker, vanwege de kans op gewonden."

Reddingen op hoogte, scheepsbranden. Werk voor brandweermannen die iets nieuws willen

Tegelijkertijd zorgt de aanwezigheid van bedrijven in de petrochemische industrie voor een hoger risicoprofiel. Als het wél misgaat, kan dat grote gevolgen hebben, bijvoorbeeld doordat de nutsvoorzieningen in het gebied (Nuon, afvalcentrale) beschadigd raken.

Er zijn daarom al allerlei speciale voorschriften, vooral voor de petrochemische bedrijven. Bij de afvalverwerkers geldt een minder strenge veiligheidsregulering en daar vinden veel van de calamiteiten plaats. Er mogen minder branden zijn dan in de stad, ze kunnen wel groter en gevaarlijker zijn.

Te lange aanrijtijd

Uitgerekend in Westpoort haalt de Brandweer Amsterdam-Amstelland maar in 80 procent van het gebied de maximale aanrijtijd van 10 minuten. Afvalverbrander AEB, dat de twijfelachtige eer heeft voor de meeste brandmeldingen in het havengebied te zorgen, ligt net op de grens. De benzineterminals van Zenith en Vopak en een aantal grote cacao-bedrijven vallen ver buiten de normtijd. De brandweerposten Osdorp en Teunis liggen te ver uit de buurt om er binnen 10 minuten heen te rijden.

Die situatie zorgt voor steeds meer ongemak in de Veiligheidsregio Amsterdam.

Milieuramp

De enorme milieuramp na een brand bij Chemie-Pack in Moerdijk in 2011 was een signaal dat er iets moest gebeuren, vooral toen achteraf bleek dat de lokale brandweerkorpsen niet goed genoeg waren toegerust voor het specialistische bluswerk van de chemische fabriek.

[Het gevaar in Westpoort gaat niet altijd gepaard met rook en vlammen, bijvoorbeeld als er gevaarlijke stoffen lekken](#) © ANP

De vestiging van een nieuwe kazerne aan de Galwin, in het hart van het Westelijk Havengebied moet de aanrijtijd verbeteren en specialisten ter plekke brengen. Via een tweeploegendienst zullen zes brandweertroepen zowel doordeweeks als in het weekend 24 uur per dag aanwezig zijn in de nieuwe kazerne. Die komt strategisch te liggen naast een afrit van

snelweg A5 die het gebied doorkruist, zodat de brandweer overal ruim binnen de marges aanwezig kan zijn. Naast een reguliere spuitwagen krijgt de kazerne voor de bedrijven die meebetalen een bijzonder blusvoertuig dat past bij de enorme schaal der dingen in Westpoort.

"Daar komt een waterkanon op dat tot wel 10.000 liter per minuut kan spuiten, het vijfvoudige van wat we op de huidige auto's hebben zitten," legt Van Barreveld uit.

Specialistische inzet

De brandweerlieden voor de nieuwe post, die Gezamenlijke Brandweer Amsterdam zal gaan heten, worden extern geworven en vallen onder een andere cao. Dat heeft niets te maken met het arbeidsconflict tussen de top van de Amsterdamse brandweer en het georganiseerde kader, bezweert Van Barreveld.

Omdat de Veiligheidsregio, het Havenbedrijf en het verzamelde bedrijfsleven alle drie een derde van de kosten à 3 miljoen euro op zich nemen, willen zij ook bestuurlijke invloed houden. Bovendien zal de inzet zeer specialistisch zijn.

[In het Westelijk Havengebied in Amsterdam was een grote brand uitgebroken. Zwarte rookpluimen waren boven de stad te zien © ANP](#)

"Denk aan reddingen op grote hoogte, of scheepsbranden. Het is een baan voor brandweerlieden die zich willen ontwikkelen en verdieping van hun vak zoeken," legt hij uit.

"Bovendien ziet het dagritme er anders uit. We houden rekening met één uitruk per drie dagen, waarvan 40 procent loos alarm. Dat is een ander ritme dan in de bestaande Amsterdamse kazernes. Die zijn de hele dag in touw. Dit is werk voor brandweermannen die iets nieuws willen."

Het bedrijfsleven moet verleid worden om mee te doen. Een kerngroep van 15 grote bedrijven die veel doen aan brandpreventie, is al aan boord. Andere ondernemers krijgen bezoek van projectleider Patricia Haks.

Alarmknop

'Is dat geen overheidstaak?' krijgt Haks regelmatig te horen bij ondernemingen in het gebied. Een logische vraag, want deelname aan het project kost tussen de 20.000 euro en 90.000 euro per jaar, afhankelijk van het risicoprofiel. Halsstarrige bedrijven rekent zij voor dat de kost voor de baat uitgaat. Want als de brandweer sneller ter plaatse is bij een calamiteit, valt de schade vaker mee. Bovendien kan in sommige gevallen de verzekeringspremie omlaag vanwege de betere blusvoorzieningen.

Ook krijgen deelnemende bedrijven een alarmknop die de Gezamenlijke Brandweer direct oproept, zonder tussenkomst van de meldkamer.

Calamiteiten

De afgelopen jaren moest de brandweer in het Westelijk Havengebied regelmatig uitrukken.

[Brandweer](#)

[Amsterdam © Jet de Nies/Het Parool](#)

De havenbrandweer is exclusief inzetbaar voor de haven, extreme calamiteiten elders in de stad uitgezonderd.

Speciale oefeningen

Deelnemende bedrijven worden zes keer per jaar betrokken bij speciale oefeningen, zodat de brandweer bij calamiteiten nog beter weet hoe schade te voorkomen. In het Rotterdamse havengebied is deze publiek-private samenwerking al 20 jaar een succes. De zeehavens van Groningen en Zeeland hebben soortelijke plannen.

De aparte taken leiden niet tot afzondering: er komt in de nieuwe kazerne een hechte samenwerking met de bestaande brandweer, waarvan de afdeling Facilitaire Ondersteuning haar intrek neemt in het nieuwe pand. Vanwege de oprukkende woningbouw in Haven-Stad heeft die een nieuwe locatie nodig. In de verdere toekomst komt er mogelijk ook nog een ambulance van de GGD te staan.

"De kans op brand is in de stad nog altijd veel groter dan in het Westelijk Havengebied. Maar de effecten van een brand zijn wel groter en met deze kazerne kunnen we dat beter in de hand houden," aldus Van Barreveld.

De nieuwe brandweerpost moet eind 2019 gereed zijn.